

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Lecția 12 – Poșta redacției

Când nu înțelegi ceva e bine să întreb. Profesorul răspunde întrebărilor ascultătorilor legate de episoadele precedente. O bună ocazie pentru recapitulare.

Ascultătorii întrebă, profesorul răspunde, fără a omite nici un aspect fundamental. Pentru ascultător, aceasta este o ocazie excelentă pentru a repeta conținuturi, a-și aprofunda cunoștințele sau pentru a obține răspunsuri la întrebări pe care și le pun de mai multă vreme.

Ascultătorii vor să știe ce **formulă de adresare** se potrivește în ce situație; cui te adresezi cu **dumneavoastră** și cui cu **tu**; cum te prezinți; când folosești **numele** și când **prenumele**, ce importanță au **particulele modale “denn” (fiindcă), “doch” (totuși) și “eigentlich” (de fapt)** și care este **diferența dintre “nicht” (nu) și “nichts” (nimic)?**

Manuskript der Folge 12

Deutsche Welle și Institutul Goethe vă prezintă *Radio D*, de Herrad Meese, curs radiofonic de limba germană pentru începători din *Redacția D*.

Moderator

Bun venit la cel de-al 12-lea episod al cursului radiofonic de limba germană *Radio D*.

Astăzi vă propunem ceva deosebit. Răspundem la scrisorile ascultătorilor, respectiv profesorul nostru va răspunde.

Paula

Hallo, liebe Hörerinnen und Hörer.

Philipp

Willkommen ...

Paula

... bei Radio D.

Philipp

Radio D ...

Paula

... Hörerpost

Moderator

Să începem cu prima întrebare. O ascultătoare ne întrebă cum trebuie să te adresezi unei persoane în germană: cu DU – *tu* – sau cu SIE – *dumneavoastră*.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Sprecherin

Was machen Sie hier?

Was machst du hier?

Dr. Gudden

Was machen Sie denn?

Josefine

Ayhan, was machst du da?

Paula

Entschuldigung.

Entschuldigung: Wer sind Sie?

Schauspieler

König Ludwig.

Paula

Also, Philipp: Das ist Ayhan.

Philipp

Wie heißt du? Ayhan? Ayhan?

Professor

Da, e într-adevăr o întrebare interesantă pe care și-o pun chiar și unii germani. Dar mai bine să dăm un exemplu, ca să știm cu toții despre ce vorbim. Încercați să distingeți cuvintele **SIE** și **DU**.

Professor

Vom relua acum două fragmente din scene în care apar aceste două moduri de adresare. Poate vă mai amintiți cine cui a spus asta. Atunci puteți ghici când se spune **DU** și când se spune **SIE**.

Moderator

Așa s-a adresat regelui Ludovic al doilea medicul său.

Professor

Firește, medicul i se adresează regelui cât se poate de politicos. În germană, adresarea politicoasă se exprimă cu **SIE**.

Moderator

Asta era Josefine, care-l întreabă pe Ayhan ce face.

Professor

Pentru că Josefine și Ayhan sunt tineri, se cunosc și au mult de a face unul cu altul, se adresează unul altuia cu **DU**. Ascultați încă două exemple și fiți atenți la rolurile participanților la conversație.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Moderator

Așadar, dacă vrem să ne adresăm politicos și cu respect atunci când vorbim cu necunoscuți sau cu persoane superioare nouă, ne adresăm cu **SIE**.

Între prieteni și cunoscuți ne adresăm cu **DU**.

Professor

Nu, asta nu se poate generaliza. Chiar oameni care se cunosc se adresează adesea unul altuia cu **SIE**, iar tinerii se adresează adesea unul altuia cu **DU** chiar dacă nu se cunosc.

Le-aș spune ascultătoarelor și ascultătorilor noștri că nu e niciodată greșit să te adresezi cuiva cu **SIE**. Dar dacă te adresezi cuiva cu **DU**, s-ar prea putea ca persoana respectivă să resimtă acest lucru ca o impolitețe, ceea ce nu e un început prea favorabil pentru continuarea convorbirii.

Moderator

Da, iar oamenii cărora te-ai adresat cu **SIE** și găsesc normal să li te adresezi cu **DU** pot s-o spună.

Întrebarea următoare a unui ascultător se referă la felul în care ne prezentăm. El vrea să știe dacă ne spunem numai prenumele sau numele complet, cu prenume și numele de familie.

Professor

Despre asta am mai vorbit într-un episod anterior și spuneam că e un lucru care depinde de contextul social.

Ascultătorii și ascultătorii noștri trebuie să știe că nu e greșit dacă spunem numai numele de familie, în special în împrejurări oficiale sau când facem cunoștință cu cineva.

Sprecher

Mein Name ist Müller.

Sprecherin

Mein Name ist Meyer.

Moderator

Când ne prezentăm sau suntem prezentați altor oameni există, firește, o reacție.

Professor

Desigur. Se poate spune, de exemplu, „încântat”, ceea ce sună foarte ceremonios și cam demodat. De cele mai multe ori, cel căruia ne prezentăm răspunde cu numele lui.

Adesea se mai pune întrebarea WIE GEHT'S? – adică, aproximativ, „Ce mai faceți?”

Dr. Gudden

Majestät, wie geht es Ihnen?

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Philipp

Tag, Hanne. Wie geht's?

Moderator

Dar, de fapt, nimeni nu vrea un răspuns, nu-i așa?

Professor

În contextul în care tocmai facem cunoștință cu cineva, întrebarea e mai degrabă o banalitate fără conținut. În acest caz se răspunde tot cu o banalitate. De exemplu: „Mulțumesc, bine” sau „Mulțumesc. Și dumneavoastră?” Oricum, nu e cazul să prezentați pe larg situația dumneavoastră actuală.

Moderator

Am ajuns la întrebarea următoare, o întrebare dificilă. Un ascultător ne întreabă când și cum se folosește cuvântul **DENN**, o particulă de întărire intraductibilă.

Professor

Dificilă? Nu, n-aș zice. Dar e o întrebare inteligentă. Sunt încântat.

Ascultătorul ne întreabă așadar care e funcția lui **DENN**. E un cuvânt inflexibil, din categoria particulelor, **PARTIKELN**.

Moderator

Ca să nu deveniți prea abstract, vă rog să dați mai întâi un exemplu ascultătorilor, domnule profesor.

Sprecherin

Wer bist **du** denn?

Sprecher

Was **machen** Sie denn?

Professor

Ați înțeles, desigur, întrebările. „Cine ești tu? Ce faceți?” De la o situație la alta, în funcție de context, modul de accentuare variază.

În cazul întrebării „Cine ești tu?”, accentul poate fi pus pe **DU – tu** – dacă vrem să aflăm cine e cel căruia îi punem întrebarea.

Sprecherin

Wer bist **du**?

Moderator

Curiozitatea sau surpriza sunt întărite prin utilizarea particulei **DENN**. Astfel, când aude pentru prima oară vocea lui Compu, Philipp întreabă surprins:

Philipp

Wer bist **du** denn?

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Compu

Ich bin Compu.

Sprecher

Was **machen** Sie denn?

Dr. Gudden

Was **machen** Sie denn?

Halt! Halt!

Sisi

Was ist denn das?

König Ludwig

Ein Tisch, liebe Sisi.

Josefine

Hilfe, wer ist das denn?

Compu

Eulalia.

Moderator

Cu DENN se reacționează la ceva ce s-a spus sau s-a făcut anterior. Reacția poate exprima surpriză sau supărare. Ascultați încă o dată exemplul, de data aceasta cu accentul pe verbul MACHEN – *faceți*.

Moderator

E ușor de înțeles că medicul regelui Ludovic este speriat când regele vrea să intre în apă.

Professor

Ca toate particulele, cuvântul **DENN** nu schimbă fundamental enunțul. Dar acesta este modificat, fie întărit, fie atenuat.

Moderator

Sensul enunțului rămâne așadar același. De ce trebuie atunci să știe ascultătorii noștri acest lucru?

Professor

Aveți dreptate. Frazele pot fi înțelese și fără particulă, așadar nu e cazul să-i căutăm prea mult sensul. Dar ascultătoarele și ascultătorii noștri trebuie să știe și că această particulă apare foarte des în limba germană, în special în limba vorbită. Frazele care o conțin sunt mult mai expresive, nu așa, seci. Ascultați încă două exemple.

Moderator

Am mai auzit și alte particule?

Professor

Da și vreau să vă atrag atenția asupra particulei **DOCH**, care s-ar putea traduce de la caz la caz, uneori cu „Nu-i

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

așa” sau cu „doar”. Ea se folosește pentru a se obține consimțământul interlocutorului.

Sprecher

Das ist doch Philipp.

Professor

Cu DOCH se amintește interlocutorului că ar trebui să știe ceva, de exemplu că la Radio D e o bufniță.

Philipp

Wie bitte? Wer ist das denn?

Paula

Eine Eule. Das siehst du doch!

Moderator

Tocmai pentru că ceva e de la sine înțeles, particula DOCH se utilizează adesea pentru a exprima o ușoară nemulțumire.

Josefine

Hallo, Eule, du bist auch noch da?

Compu

Das ist eine Eule, aber sie heißt Eulalia.
Das weißt du doch.

Professor

În încheiere vreau să vă atrag atenția asupra particulei mele preferate. Este cuvântul **EIGENTLICH** – *de fapt* sau *propriu-zis* sau *în fond*. E un cuvânt destul de ipocrit.

Sprecher

Wo ist Philipp?

Sprecherin

Wo ist eigentlich Philipp?

Moderator

De ce ipocrit?

Professor

Pentru că pare inofensiv, dar poate întări foarte mult un reproș. Ce părere aveți? Întrebarea lui Ayhan e inofensivă sau ascunde în ea reproșul că Philipp n-a ajuns încă la redacție?

Ayhan

Wo ist eigentlich Philipp?

Paula

In München.

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Compu

Nein, im Stau. Philipp ist im Stau.

Moderator

Să trecem la întrebarea următoare. Un ascultător întreabă când se folosește NICHT – *nu, nici* – și când NICHTS – *nimic*.

Professor

În mod excepțional nu putem începe aici cu un exemplu, ci vom da ascultătorilor o indicație.

Cele două negații, NICHT și NICHTS, sună în germană foarte asemănător și, de aceea, există pericolul să se creeze confuzie.

Moderator

Și ce putem face?

Professor

Cel mai bine este să învățăm cuvintele în context, ținând seamă de situație. În situația în care cineva n-are idee despre ce este vorba, se poate spune. „Nu înțeleg nimic”.

Sprecher

Ich verstehe nichts.

Moderator

În această situație se află Ayhan când Paula se întoarce din deplasarea în care a făcut cercetări cu privire la regele Ludovic. Ayhan se cam supără că nu înțelege despre ce e vorba.

Ayhan

Paula, ich verstehe nichts.

Ich verstehe überhaupt nichts.

Paula

Du verstehst nichts? Ach!

Professor

NICHTS neagă așadar totul, spune, de exemplu, că cineva nu înțelege sau nu știe sau nu poate nimic. Presupun că în toate limbile e o diferență dacă cineva nu știe **absolut nimic** sau dacă nu știe **un anumit lucru**. În germană, ultima situație se exprimă cu negația NICHT, care se referă întotdeauna la ceva concret.

Moderator

De exemplu, la faptul că Philipp nu e în redacția postului Radio D atunci când îl sună mama lui.

Frau Frisch

Mein Name ist Frisch, Hanne Frisch.

Ist Philipp da?

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

Deutsch lernen und unterrichten – Arbeitsmaterialien

Radio D – Teil 1

Josefine

Nein, der ist nicht da.

Professor

Permiteți-mi să mai spun ceva: contrariul lui NICHTS este ALLES – tot.

Sprecherin

Du verstehst alles?

Moderator

A fost reacția uimită a Josefinei când și-a dat seama că Eulalia înțelege tot.

Josefine

O, Entschuldigung, du verstehst alles?

Professor

ALLES și NICHTS indică, atât pozitiv cât și negativ, ceva foarte general. Calea de mijloc între a ști *tot* și a nu ști *nimic* este „a nu ști totul”, căci cine știe de fapt totul? Nu-i așa?

Josefine

Eulalia, Eulalia –
woher kommt dein Name?

Eulalia

Ich bin klug und weise,
aber ich weiß nicht alles.

Moderator

Din păcate, timpul pe care-l aveam pentru a răspunde la scrisorile ascultătorilor s-a epuizat. Vă mulțumim, domnule profesor.

Professor

Iar eu mulțumesc ascultătoarelor și ascultătorilor pentru întrebările lor inteligente.

Moderator

În episodul viitor, Philipp și Paula vor investiga un nou caz.

Paula

Liebe Hörerinnen und Hörer, bis zum nächsten Mal.

Ayhan

Und tschüs.

Herrad Meese

Ihr Deutsch ist unser Auftrag!

DW-WORLD.DE/radioD

© Deutsche Welle